624/01

Den 9. juli 2001 blev i sag nr. 54.302:

xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx x
xxxx xxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Danica Pension, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt dækningsberettigende ulykkestilfælde den 14/3 1992.

Tvisten vedrører spørgsmålet, om klagerens arbejdsevne er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne som følge af ulykkestilfældet den 14/3 1992.

Principalt har klagerens advokat nedlagt påstand om fuld ydelse fra ulykkestidspunktet på grund af, at klagerens generelle arbejdsevne er nedsat til 1/3 eller mindre. Subsidiært fuld ydelse fra ulykkestidspunktet på grund af, at klagerens specifikke arbejdsevne som læge er nedsat til 1/3 eller mindre.

Forsikringen er tegnet i 1985 på normale vilkår.

Arbejdsskadestyrelsen har den 19/6 1995 fastsat klagerens varige mén efter ulykken den 14/3 1992 til 20%.

I selskabets skrivelse af 23/10 1995 til klageren hedder det bl.a.: "Det er en betingelse for fortsat bevilling ved tab af arbejdsevne efter 1. december 1995, at De søger og senere tilkendes førtidspension."

Den 23/9 1996 gav Revaliderings- og Pensionsnævnet, Århus Statsamt, afslag på mellemste førtidspension, og sagen blev hjemvist til kommunen, idet man skønnede, at revalideringsmulighederne ikke var afklaret. Den 6/12 1996 tiltrådte Den Sociale Ankestyrelse revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse. I 1997 blev klageren bevilliget almindelig førtidspension, 50% erhvervsevnetab, og fra den 1/1 1998 blev han bevilliget forhøjet almindelig førtidspension. Den 20/3 2000 fandt Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, at klageren var berettiget til mellemste førtidspension fra den 1/4 2000.

Arbejdsskadestyrelsen har den 17/5 2000 vurderet, at klagerens arbejdsskade – deltagelse i Golfkrigen – har medført et tab af erhvervsevne på 50%.

Der er bl.a. fremlagt følgende lægeakter i sagen:

- Lægerklæring af 10/11 1992
- Speciallægeerklæring af 13/5 1993
- Lægeerklæring af 13/10 1993
- Lægeerklæring af 3/3 1994
- Speciallægeerklæring af 8/9 1994
- Speciallægeerklæring af 3/9 1998
- Speciallægeerklæring af 24/9 1998

Selskabet har i skrivelse af 19/1 2001 til nævnet oplyst, at man løbende på baggrund af en konkret vurdering af klagerens arbejdsevne har bevilliget følgende:

Periode	Bevilling
15/5 1992 til 15/8 1992	Udbetaling af fuld ydelse
15/8 1992 til 1/10 1993	Præmiefritagelse og udbetaling af fuld ydelse
1/10 1993 til 1/9 1995	Udbetaling af halv ydelse
1/9 1995 til 1/1 1997	Præmiefritagelse og udbetaling af fuld ydelse
1/1 1997 til 1/6 2008	Præmiefritagelse og udbetaling af halv ydelse

Over for nævnet har klagerens advokat i skrivelse af 17/10 2000 gjort følgende anbringender gældende: "**Ad det generelle tab af arbejdsevne:**

at sagsøgte har ret til udbetaling af fuld forsikringsydelse for arbejdsevnetab, idet sagsøger direkte som følge af ulykken den 14. marts 1992, fik nedsat sin fulde arbejdsevne til 1/3 eller mindre,

at sagsøgte må 'tage skadelidte som skadelidte er' uanset forudbestående lidelser,

at erhvervsevnetabet uanset forudbestående/efterfølgende lidelser eller sygdom direkte som følge af ulykken blev nedsat til 1/3 eller mindre,

at eventuelle forudbestående/efterfølgende lidelser eller sygdom har haft et så begrænset omfang, at disse i overensstemmelse med hovedårsagslæren ikke bør tillægges vægt,

at sagsøgerens generelle arbejdsevne er blevet nedsat til 1/3 eller mindre, hvilket fremgår af de fremlagte lægeerklæringer samt afgørelse om tilkendelse af mellemste førtidspension af den 20. marts 2000.

Ad det konkrete tab af arbejdsevne som læge: Såfremt retten måtte lægge til grund,

at sagsøgerens tab af arbejdsevne ikke generelt er nedsat til 1/3 eller mindre, gøres det gældende:

at sagsøgeren også er berettiget til fuld erstatning for tabt arbejdsevne, såfremt sagsøgers evne til konkret at virke som læge er blevet nedsat til 1/3 eller mindre, idet forsikringen netop blev tegnet for at dække et sådant tab,

at det var kendeligt for assurandør D.W., at det havde afgørende betydning for sagsøgeren, at tab af arbejdsevne konkret som læge skulle være det afgørende kriterium for udbetaling af erstatning,

at assurandør D.W. har undladt at afkræfte, at forsikringen ikke dækkede det konkrete tab af arbejdsevne som læge, og dermed med bindende virkning - for det tegnende forsikringsselskab som sagsøgte, der efterfølgende indtrådte i aftalen - har fortolket policens bestemmelser i overensstemmelse med sagsøgerens opfattelse, hvorefter tab af arbejdsevne konkret som læge var afgørende for udbetaling af erstatning,

at assurandøren som befuldmægtiget for det tegnede forsikringsselskab ved sin undladelse af at afkræfte sagsøgerens opfattelse har handlet ansvarspådragende, hvorfor - det tegnende forsikringsselskab som fuldmagtsgiver og sagsøgte, der efterfølgende indtrådte i aftalen - er pligtig at udbetale fuld erstatning for tab af arbejdsevne, når sagsøgeren ved et ulykkestilfælde specifikt i sit virke som læge har fået nedsat sin arbejdsevne til 1/3 eller mindre,

at forsikringsaftalen er en standardkontrakt, hvis standardvilkår skal fortolkes i overensstemmelse med den naturlige sproglige fortolkning, hvilket tilsiger, at fuld erstatning skal udbetales, når sagsøgeren ved et ulykkestilfælde specifikt i sit virke som læge har fået nedsat sin arbejdsevne til 1/3 eller mindre,

at sagsøgte, der driver professionel forsikringsvirksomhed, er nærmest til at bære risikoen for fortolkningstvivl, hvorfor sådanne skal fortolkes til gunst for sagsøgeren, der handlede som forbruger, og

at sagsøgte dermed skal tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren er berettiget til fuldt udbetaling af forsikringsydelsen."

I skrivelse af 19/1 2001 fra selskabet til nævnet hedder det: "**Klagen** [Klageren] v/advokat S.G. klager nu over, at vi ikke vil anerkende, at forsikredes arbejdsevne er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne som en følge af ulykkestilfældet den 12. marts 1992. **Danica Pensions afgørelse** Til klagen skal vi anføre, at vi fastholder den trufne afgørelse. Begrundelsen for dette er, at selskabets lægekonsulenter samstemmende vurderer, at følgerne efter ulykkestilfældet nedsætter [klagerens] arbejdsevne til mindre end halvdelen, men ikke til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne. Lægekonsulenterne er dog enige i, at [klagerens] arbejdsevne på det samlede helbredsmæssige grundlag er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne. … Ved vurderingen af [klagerens] arbejdsevne lægger lægekonsulenterne blandt andet vægt på, at der er andre faktorer end følgerne efter ulykkestilfældet, der er medvirkende til nedsættelsen af [klagerens] arbejdsevne. Dels fremgår det af de indhentede lægelige oplysninger, at forsikrede forud for ulykkestilfældet har haft slidgigtforandringer i nakken, som så har været medvirkende til symptomerne efter ulykkestilfældet. … Samtidig fremgår det af begrundelsen til kommunens afgørelse af den 20. marts 2000 om førtidspension, at forsikrede i 1998 har fået konstateret et posttraumatisk stresssyndrom. Dette er en følge af [klagerens] deltagelse i Golfkrigen, og forsikrede har fået tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne herfor. … [klageren] har den 28. september 1998 sendt os en kopi af speciallægeerklæringen, der den 24. september 1998 er udstedt til Arbejdsskadestyrelsen af overlæge P.V., der er speciallæge i psykiatri. Af denne erklæring fremgår det for øvrigt samtidig, at forsikrede, efter sin deltagelse i Golfkrigen, også har pådraget sig svær astma og eksem. På baggrund af ovenstående har [klageren] ikke ret til udbetaling af den fulde forsikringsydelse ved tab af arbejdsevne. Tab af ar-

bejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 eller mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er normalt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. Samtidig kan Danica Pension gøre den fortsatte bevilling betinget af, at forsikrede tilkendes helbredsbetinget førtidspension. Det betyder, at det er arbejdsevnen i ethvert erhverv, der vurderes, når der er tale om varigt tab af arbejdsevne. I sin klage anfører advokat S.G., at det er hans og [klagerens] klare opfattelse, at forsikringen skulle dække [klagerens] arbejdsevne som læge, og at assurandøren ikke udtrykkeligt har afklaret dette. På baggrund af den indhentede udtalelse fra assurandør D.W. må vi fastholde, at dette ikke er tilfældet. Advokat S.G. kræver, at vi bevilger fuld udbetaling ved tab af arbejdsevne med tilbagevirkende kraft fra skadetidspunktet. Til dette skal vi anføre, at krav om bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af den fulde ydelse ved tab af arbejdsevne for perioden fra den 1. oktober 1993 til den 1. september 1995 er forældet efter Forsikringsaftalelovens § 29. Ifølge denne paragraf er krav forældet 2 år efter kravet forfaldt, og den forsikrede fik kundskab herom. Dog er kravet senest forældet, 5 år efter det forfaldt."

Af skrivelse af 26/3 2001 fra klagerens advokat til nævnet fremgår bl.a.: "**Ad lægekonsulenternes vurdering af, at andre faktorer end følgerne efter ulykkestilfældet har været medvirken til nedsættelsen af arbejdsevnen:** Det må i denne forbindelse bemærkes, at lidelserne i form af posttraumatiske stresssyndrom, astma og eksem først opstod adskillige år efter cykelstyrtet den 14. marts 1992, hvorfor disse lidelser ikke kan tillægges relevans. Betydningen af de pågældende lidelser har Danica Pension heller ikke nærmere redegjort for, herunder 'størrelsen af fradrag' for de pågældende lidelser. Den af Danica Pension påberåbte lægeerklæring fra overlæge P.V. må ligeledes anses for irrelevant i forhold til de påståede andre faktorer, der angiveligt skulle have været medvirkende til nedsættelsen af min klients arbejdsevne. Lægeerklæringen er således udarbejdet den 24.9.1998, dvs. på et væsentligt senere tidspunkt end tidspunktet for cykelstyrtet, og dokumenter for så vidt kun, at det først er i september 1998, at det har været muligt at konstatere det pågældende posttraumatiske stresssyndrom. Det bagved liggende motiv for at fremlægge den pågældende speciallægeerklæring ses derfor ikke at være retlig begrundet. Herudover bemærkes det, at de i sagen fremlagte lægeerklæringer (bilagene 3-11) ikke har tillagt det posttraumatiske stresssyndrom betydning i forbindelse med vurderingen af [klagerens] tab af arbejdsevne. Det fastholdes derfor, at

[klageren] som en direkte følge af cykelstyrtet den 14. marts 1992 fik nedsat sin arbejdsevne såvel generelt som specifikt til 1/3 eller mindre end før ulykken. **Ad generelt contra specifikt tab af arbejdsevne, herunder betingelsen om tilkendelse af helbredsbetinget førtidspension:** Det fastholdes, at forsikringen netop blev tegnet med henblik på at dække [klagerens] konkrete evne til at virke som læge, hvilket, assurandør D.W. var eller burde have været bekendt, var en væsentlig og kendelig forudsætning for [klageren]. … **Ad forældelse:** Det bestrides, at ydelserne for tab af arbejdsevne for perioden 1. oktober 1993 til den 1. september 1995 måtte være forældede, idet Danica Pension har indledt realitetsforhandlinger med [klageren] vedrørende størrelserne af ydelserne, m.v. Dermed har Danica Pension fortabt sin ret til at påberåbe sig forældelse. Herudover må det endvidere præciseres, at [klageren] ikke har haft kendskab til størrelsen af sit krav, idet Danica bl.a. har stillet som en udtrykkelig betingelse, at han blev tilkendt førtidspension. En eventuel forældelse kan således tidligst begynde at løbe fra afgørelsen af 20. marts 2000, hvor [klageren] omsider får medhold i sit krav om tilkendelse af førtidspension. I modsat fald vil betingelsen om tilkendelsen af førtidspension for fortsat bevilling af ydelser indebære en urimelig spekulationselement, såfremt Danica Pension kan forlange, at forsikrede skal ansøge om førtidspension, og når dette bevilliges herefter vil kunne få medhold i en påstand om, at kravet helt eller delvis er forældet i sagsbehandlingsperioden. **Ad arbejdsskade forårsaget af deltagelse i Golfkrigen:** … Det må i denne forbindelse bemærkes, at afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen er skønsmæssig og hverken specifikt tager højde for det samlede tab af erhvervsevne eller tager stilling til det direkte tab af arbejdsevne som en følge af cykelstyrtet. Denne afgørelse har derfor ingen umiddelbar bevismæssig betydning for nærværende tvist. Der må i stedet henvises til de pågældende lægeerklæringer fremlagt som bilag 3-11."

Sagen er indbragt for nævnet den 18/10 2000.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "Følger efter sygdom er ikke dækket, medmindre det lægeligt kan godtgøres, at et ulykkestilfælde er direkte årsag til sygdommen. Ved samvirkning af sygdom og ulykkestilfælde, sker der kun udbetaling, hvis det lægeligt kan godtgøres, at ulykkestilfældet er direkte årsag til tabet af arbejdsevnen."

Nævnet udtaler:
Indledningsvis bemærkes, at forsikringen dækker klagerens generelle arbejdsevne.

Nævnet har gennemgået sagen og finder, at årsagen til klagerens nedsatte erhvervsevne ikke alene er det dækningsberettigende ulykkestilfælde den 14/3 1992, men også arbejdsskaden. Da de direkte følger af ulykkestilfældet således ikke findes at nedsætte klagerens generelle arbejdsevne til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, kan nævnet ikke pålægge selskabet at udbetale yderligere erstatning i sagen. Nævnet har herved bl.a. lagt vægt på udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen i arbejdsskadesagen.

Nævnet finder ikke at kunne lægge til grund, at assurandøren skulle have forpligtet selskabet til at yde erstatning i et videre omfang, end hvad der fremgår af policen.

Da nævnet allerede derfor finder, at det ikke kan pålægges selskabet at udbetale yderligere ,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand